

Výstavní síň Muzea Těšínska

(bezbariérový vstup)

Masarykovo náměstí 10

733 01 Karviná-Fryštát, ☎ 596 311 425

e-mail: karvina@muzeumct.cz

Otevřeno: út–pá: 8–12 h a 12.30–16.30 h,
so: 9–13 h, ne: 13–17 h

Stálá expozice

Střípky z dějin Karviné

Ke stálé expozici připraven doprovozný program.

Výstava do 4. března 2012

Dotkni se přírody

Přírodovědná výstava představí vybrané aspekty přírody, především z rostlinné a živočišné říše. Mnohé tvary a vůně si při pobytu v přírodě leckdy ani neuvedomujeme. Výstava umožní mnohé skutečnosti poznat ze zcela jiného úhlu pohledu. Návštěvník se bude moci přímo s některými zajímavostmi seznámit pomocí vjemů – hmatu a čichu. Výstava je vhodná také pro osoby se zrakovým postižením.

Realizováno za finanční podpory Moravskoslezského kraje.

Výstava od 13. března do 15. dubna 2012

Kapličky, kříže a boží muka

Výstava prezentuje výsledek několikaleté dokumentace drobné sakrální architektury na Těšínsku se zřetelem na Karvinou a její blízké okolí. Jedná se o několik desítek fotografií opatřených označením místa, na kterém se objekt nachází. Výstava je doplněna plastikami a obrazy světců pocházejícími z interiérů kapliček a doprovází ji stejnojmenný barevný katalog.

Výstava od 26. dubna do 16. září 2012

Cyklistika na Těšínsku

Výstava mapuje počátky cyklistiky v 19. století, kdy z iniciativy několika nadšenců vznikají první organizované cyklistické spolky např. v Orlové, Karviné, Fryštátě či Bohumíně. Opomenut nezůstane ani rozvoj cyklistiky během meziválečného období a rovněž po druhé světové válce. V rámci ČSTV byly organizovány mnohé závody, z nichž některé přesáhly lokální dimenzi (závody Karviná – Wodzisław, Petrovice u Karviné – Godów). Stranou nezůstala ani prezentace mezinárodních a národních závodů, jejichž etapy se jely i v našem regionu (závody Míru, závody žen Gracie). Výstava přiblíží rovněž současnou cyklistiku.

Co víc o svém městě? – beseda nejen o historii města a jeho památkách, ale také o současnosti Karviné, zakončená soutěží, pro žáky ZŠ

Tradice Velikonoc – povídání o významu a historii velikonočních svátků, přiblížení tradic a zvyků dodržovaných na Těšínsku. Zdobení svátečního stolu a obydlí, pro MŠ a ZŠ

Řemesla našich předků – beseda na téma co jsou to řemesla, jejich druhy a rozšíření, pro ZŠ

Od popeleční až do škarové středy – povídání o tradicích,

zvyčích a obyčejích v době předvelikonoční, které se dodržovaly na Těšínsku, akce pro MŠ a ZŠ

Karvinské kapličky – vlastivědná a výtvarná soutěž, pro 2. stupeň ZŠ

Na termínech je nutné dohodnout se předem.

Klub Muzea Těšínska

Hlavní tř. 15

737 01 Český Těšín

☎ 558 711 866

e-mail: kmt@muzeumct.cz

Otevřeno: po–pá: 8–12 h a 12.30–16.30 h

8. 3. 17 h Historie hasičství v Českém Těšíně – exkurze do Muzea hasičství v Českém Těšíně, provede nás Josef Jendříšák, majitel muzea; Ostravská 285, Český Těšín, sraz na místě. Tato akce se uchází o finanční podporu města Český Těšín

22. 3. 17 h Lázně ve Slezsku od konce 19. století do 30. let 20. století – přednáší Mgr. Ilona Pavelková, historička Muzea Těšínska

5. 4. 17 h Těšínsko v období nejtuzší rekatolizace (1653–1709) – přednáší PhDr. David Pindur, historik MT

19. 4. 17 h Konzervace a restaurování nábytku – přednáší Mgr. Drahomíra Holatová a Petr Běliček, Dis., konzervátoři MT

Výstavy Tradice hornictví, Zašlá sláva chladných zbraní a Archeologické nálezy středověku na Těšínsku byly připraveny v rámci projektu Dvě města – jedna tradice / Dwa miasta – jedna tradycja. Spolufinancováno Evropskou unií z prostředků Euroregionu Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński.

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
PŘEKRAČUJEME HRANICE

Cíl 3/Cel 3
2007.2013

ZPRAVODAJ

BŘEZEN – DUBEN

2012

Muzeum Těšínska, příspěvková organizace

Hlavní třída 15, 737 01 Český Těšín

☎ 558 761 211 fax: 558 761 223

www.muzeumct.cz, e-mail: muzeum@muzeumct.cz

Ředitelství dočasně přemístěno na ul. Pražská 3/14

Změna programu vyhrazena.

Termíny a hromadné návštěvy je nutno předem dohodnout.

Sledujte webové stránky www.muzeumct.cz

Výstavní síň Muzea Těšínska

Musaion (bezbariérový vstup)

Dělnická 14, 736 01 Havířov

☎ 596 813 456

e-mail: havirov@muzeumct.cz

Otevřeno: út-pá: 8-12 a 12.30-16.30 h,

so: 9-13 h, ne: 13-17 h

Výstava do 11. března 2012

Zašlá sláva chladných zbraní

Chladné zbraně představovaly nejdůležitější nástroje a pomůcky člověka k obstarání obživy, pracovním činnostem a k obraně, na jejich použití často záviselo přežití. Výstava představí v historickém průřezu vývoj základních druhů chladných, zejména pobočních zbraní, pozornost bude zaměřena rovněž na ukázky ochranné zbroje a změny válečné výzbroje a výstroje.

Vstup zdarma.

Interaktivní koutek – pracovní listy, vědomostní test, omalovánky, puzzle, oblékání replik středověkých šatů – možnost vyfotit se v nich, ukázky zbroje.

Výstava od 22. března (vernisáž v 17 h) do 31. května 2012

S panenkami za historií aneb světové dějiny očima panenky Barbie

Kdo by neznal panenku Barbie? Vždyť letos je to už 53 let, co vstoupila do dětských pokojů. Barbie a její přítel Ken se spolu s dalšími kamarády převlékli za význačné osobnosti dějin a předvádějí děje dávno minulé i zcela nedávné. Svět lidí doplňují kapitoly ze světa pohádek a pozornost je věnována i samotné panence Barbie, která vyrostla v módní ikoně.

Barbie a její družinu kostýmy i kulisami opatřila paní Kristýna Vařeková. V pečlivě zpracovaných detailech nezapře profesi textilní výtvarnice, šatník jejich Barbínek vypovídá o hravosti i mistrovsky zvládnutém řemesle. Přijďte se sami podívat, přijďte se přesvědčit, že panenky nejsou jen pro děti a už vůbec ne jen pro holky!

1.-11. 3. Loutky rytířů – výroba loutek z papíru, materiál a vzory k dispozici, pro školy a veřejnost

1.-23. 3. 7. ročník soutěže O nejpěknějšího beránka – tradiční soutěž a přehlídka dětských prací s tématem velikonočního beránka – plošné či prostorové zobrazení, vyhodnocení a předání cen 4. dubna 2012. Porotou budou všichni návštěvníci muzea, pro MŠ, ZŠ, veřejnost

Interaktivní koutek: omalovánky, stylové vystřihovánky na panenky Barbie, puzzle, jednoduché kvízy pro děti, oblékání do šitých modelů panenky Barbie, možnost vyfotit se, pro děti

29. 3. 8-16:30 h Velikonoční dílny v muzeu – zdobení perníčků – pro děti budou připraveny napečené perníčky ke zdobení, hosté programu – Stefanie Jarošíková a Eva Burianová, pro školy a veřejnost

30. 3. 8-16:30 h Velikonoční dílny v muzeu – umění malářeček a dalších řemeslníků – ukázky zdobení kraslic různými

technikami, pletení pomlázek a košíčků, tvorba velikonočních dekorací, četní hosté, pro školy a veřejnost

Oba projekty se ucházejí o finanční podporu statutárního města Havířova.

10.-19. 4. Kouzelné bytosti – vytváření pohádkových postav z různých materiálů, pro školy a veřejnost

20. 4. 16 h Módní přehlídka společenských a svatebních šatů – ukázky z tvorby salonu RKV z Karviné, pro veřejnost

24.-27. 4. Čarodějnice – tvorba figurek, materiály k dispozici, pro školy a veřejnost

Na programy se objednávejte předem.

Výstavní síň Muzea Těšínska

(bezbariérový vstup)

Pražská 3/14, 737 01 Český Těšín

☎ 558 761 221

e-mail: cesky_tesin@muzeumct.cz

Otevřeno: po-pá: 8-12 h a 12.30-16.30 h

Stálá expozice

Obrázky z minulosti Těš. Slezska

Výstava do 22. dubna 2012

Národopisná pracovnice Jiřina Králová

Výstava věnovaná 100. výročí narození významné národopisné pracovnice Jiřiny Králové přiblíží její sbírku krojových součástek, rukopisných studií, ukázek zručnosti vyšivačského umění na řadě krojových rekonstrukcí, jakož i rozpracovaných vzorních jednotlivých technologií výšivky na Těšínsku. Výstavu doplní fotografie a zápisové karty z terénního výzkumu autorky, ukázka z bohaté kresebné dokumentace rozkresů originálních součástek těšínských, jablunkovských, lašských i horalských krojů. Návštěvníci nebudou ochuzeni ani o krásu těšínských krojových šperků, které tvoří také součást uceleného osobního fondu vlastivědné pracovnice Jiřiny Králové. Jedná se o částečnou reinstalaci výstavy Národopisná pracovnice Jiřina Králová, která se uskutečnila v roce 2011 ve výstavní síni v Orlové a která byla součástí projektu Dvě města – jedna tradice / Dwa miasta – jedna tradycja. **K dispozici pracovní listy pro ZŠ.**

Muzeum hrou – Zabawa w muzeum – zábavné testy, určeno dětem od 8 do 12 let, vhodné pro školní družiny

19.-23. 3. Pověst o těšínském kvítku – vyprávění pověsti, určeno pro žáky ZŠ

2.-6. 4. Velikonoce v muzeu – přiblížení lidových velikonočních zvyků a tradic na Těšínsku, spojené s tvůrčí aktivitou účastníků, určeno pro žáky MŠ a ZŠ

Tato akce se uchází o finanční podporu města Český Těšín.

Na programy se objednávejte předem.

Výstavní síň Muzea Těšínska

(DDM Orlová, příspěvková organizace)

Masarykova třída 958

735 14 Orlová-Lutyně, ☎ 596 531 205

e-mail: orlova@muzeumct.cz

Otevřeno: po-pá: 8-12 h a 12.30-16.30 h

Stálá expozice

Orlová – minulost i současnost

Pracovní listy pro ZŠ a veřejnost.

Výstava do 30. března 2012

Archeologické nálezy vrcholného středověku na Těšínsku

Výstava seznamuje s nejvýznamnějšími lokalitami a nálezy na nich učiněnými z období 13. do konce 15. století. Mezi nalezišti jsou zastoupena jak města, tak i hrady, tvrze a vesnické osady. Kromě ojedinělých nálezů bude představena i všední středověká hmotná kultura nejenom z české části Těšínska.

Pracovní listy pro ZŠ a veřejnost.

Výstava od 10. dubna (vernisáž v 10 h) do 31. srpna 2012

Osladíme si život

Výstava seznamuje se způsoby získávání cukru, doplněno sbírkovými předměty sloužícími k ukládání cukru a jeho používání. Druhá část výstavy je věnována současné sbírce reklamních porcovaných cukrů z celého světa.

1., 2., 5. a 7. 3. Konzervování vs. restaurování – beseda s konzervátory Muzea Těšínska Mgr. Drahomírou Holatovou a Petrem Bělíčkem, DiS., součást celoročního projektu Mladý muzejník, pro ZŠ a veřejnost, přesný termín nutno domluvit

5.-8. 3. Výtvarná dílna k MDŽ – výroba napodobeniny slavného anglického porcelánu, pro MŠ, ZŠ

9. 3. Beseda o antisemitismu a holocaustu – beseda s lektorkou Janou Hlávkovou z Mezinárodního křesťanského velvyslanectví Jeruzalém a zástupci Českého svazu bojovníků za svobodu, pro ZŠ a veřejnost

12.-16. 3. Archeologické nálezy – výroba jednoduché papírové skládačky na způsob puzzle, skládání na čas, nejrychlejší budou odměněni, součást celoročního projektu Mladý muzejník, pro ZŠ

19.-23. 3. Obyčeje jarní rovnodennosti a jarního slunovratu – beseda s etnografkou Muzea Těšínska Mgr. Wieslawou Brannou, pro ZŠ a veřejnost

26.-30. 3. Velikonoční výtvarná dílna – výroba velikonočních ozdob, pro ZŠ a veřejnost

16.-20. 4. Materiály a člověk – akce ke Dni Země – soutěž zaměřená na materiály, se kterými se setkal pravěký člověk, výherci budou odměněni, pro ZŠ

Na akce se objednávejte předem.

Výstavní síň Muzea Těšínska

Mariánské náměstí 14

739 91 Jablunkov

☎ 558 359 533

e-mail: jablunkov@muzeumct.cz

Otevřeno: po–pá: 8–12 h a 12.30–16.30 h

Stálá expozice

Z minulosti Jablunkova a okolí

Pracovní listy pro ZŠ.

Výstava do 4. května 2012

Za pověstmi těšínského kraje

Výstava představí lidovou pověst jako jeden ze žánrů prozaické lidové slovesnosti. Pověsti se dochovaly do dnešních dnů a jsou známy rovněž v našem regionu díky lidovým vypravěčům, sběratelům, folkloristům a tvůrcům, kteří je převyprávějí. Výstava seznámí s obsahem a postavami pověstí, které vyprávějí o založení měst, Černé kněžně, zbojníku Ondrášovi, pokladech, čertech a vodnicích.

15.–9. 3. Zvířátkové nástěnky – výroba pomůcky na vzkazy a poznámky, pro ZŠ

12.–16. 3. Kabátek plný pověstí – výroba obalu na knihu na motivy výstavy Za pověstmi těšínského kraje, pro ZŠ

19.–23. 3. Jeden tulipán za druhým – výroba květinového závěsu z papíru, pro MŠ a ZŠ

2.–4. 4. Velikonoční tvoření – výroba velikonoční dekorace a zdobení medových perníčků, pro ZŠ, akce se koná za finanční podpory města Jablunkov

16.–20. 4. Jarní workshop – výroba přáníčka a zápichu do květináče, pro MŠ a ZŠ

23.–27. 4. Kytička za plotem – výroba ozdoby z dřevěných destiček, pro ZŠ

Archeopark Chotěbuz-Podobora

735 61 Chotěbuz

☎ 558 761 227

e-mail: archeopark@muzeumct.cz

Do 30. dubna 2012 zavřeno.

1. 5. 9–17 h Slavnostní zahájení 7. sezony – bohatý doprovodný program v podání Skupiny historického šermu Tizon

Kotulova dřevěnka

Hálkova 4, 736 01 Havířov-Bludovice

☎ 602 709 731

e-mail: kotulova_drevenka@muzeumct.cz

Do 30. dubna 2012 zavřeno.

1. 5. 9–17 h Slavnostní zahájení sezony s ukázkou a předváděním starých zapomenutých řemesel Těšínska

Technické muzeum v Petřvaldě
K Muzeu 89
735 41 **Petřvald**
☎ 596 541 092
e-mail: petrvald@muzeumct.cz
Otevřeno: po–pá: 8–12 h a 12.30–16.30 h

Stálé expozice

Kouzelný svět tramvají

Tradice hornictví

Výstava do 30. dubna 2012

Chléb náš vezdejší... od zrníčka k bochníku

Výstava se bude věnovat chlebu a lidské práci, jež s jeho přípravou souvisí. Na počátku je zrníčko a půda, kterou člověk po staletí obdělával. Návštěvníci se prostřednictvím předmětů, textů a fotografií seznámí s historickými formami zemědělství. V jednotlivých částech výstavy – příprava půdy, setí, sklizeň, mláčení, čištění, uskladnění obilí a samotné pečení chleba – návštěvníci poznají, jakým způsobem obyčejní lidé obdělávali půdu, jaké nástroje jim při tom pomáhaly a jak se po staletí vyvíjely.

5.–8. 3. Přání k Mezinárodnímu dni žen – výroba přání různými technikami

19.–23. 3. Taliřová zvířátka – výroba veselých zvířátek z papírových táček

16.–20. 4. Rozkvetlá těstovinová louka – tvoření s těstovinami

23.–27. 4. Soutěžní dopoledne – kvízy, křížovky a soutěže pro děti o ceny

Všechny akce jsou pro děti MŠ, 1. stupeň ZŠ a veřejnost.

**Památník životické tragédie
v Havířově-Žitovicích**
Padlých hrdinů 47a

736 01 **Havířov-Žitovice**
☎ 596 434 138
e-mail: zivotice@muzeumct.cz
Otevřeno: po–út: 8–12 h a 12.30–16.30 h

Stálá expozice

Okupace a odboj na Těšínsku

Pro ZŠ a SŠ připraveny pracovní listy s tematikou druhé světové války.

Výstava do 13. července 2012

Poláci na Těšínsku

Výstava připravena Kongresem Poláků v České republice ve spolupráci s Muzeem Těšínska mapuje život polské národnostní menšiny v české části Těšínska, především na tzv. Záolží. Důraz je kladen především na období let 1920–2010 a na pestré formy kulturního a společenského života Poláků, kteří jsou s tímto regionem bytostně spjati. Představí mj. polské společenské organizace, školství, periodika, vydavatelské počiny, významné osobnosti apod.

Kalendárium událostí a výročí významných osobností (nejen) z Těšínska

BŘEZEN 2012

10. března 1947 byla ve Varšavě podepsána československo-polská smlouva o přátelství a vzájemné spolupráci. Její součástí byl tzv. dodatkový protokol, který zajišťoval polské menšině na Těšínsku polské školství a umožňoval vznik kulturní a mládežnické organizace. Na tomto základě byly ustaveny *Polski Związek Kulturalno-Oświatowy* (PZKO) a *Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej* (SMP).

18. března 1872 byla zprovozněna celá Košicko-bohumínská dráha v délce 368,6 km. Byla budována od roku 1966. Vedla z Bohumína přes Karvinou, Těšín a Třinec Jablunkovským průsmykem dále na Slovensko. Ředitelství pro rakouskou část sídlilo v Těšíně. Po vzniku ČSR v roce 1918 se stala jedinou spojnici českých zemí s východním Slovenskem. To bylo jedním z důvodů, proč v roce 1920 připadlo ČSR předměstí Těšína za řekou Olzou s nádražím Košicko-bohumínské dráhy.

12. března 1892 se ve Starém Městě u Frýdku narodil **Joža Vochala**. Proslul jako neúnavný organizátor českého národního života na Těšínsku a zapálený vlastivědný pracovník. Byl redaktorem *Novin Těšínských* a *Slezského venkova*. Podílel se na vybudování klimatických lázní v Komorní Lhotce. Mapoval lidovou kulturu na Těšínsku. V roce 1923 založil Národopisné sdružení Sedlišťanů. V 50. letech stál v čele Lašského muzea ve Frýdku (dnešní Muzeum Beskyd). Za obou světových válek se angažoval v odboji. Zemřel 26. dubna 1965 v Jablunkově.

16. března 1872 začala na Rothschildově jámě Hlubina v Moravské Ostravě **velká hornická stávk**a. Vypukla v den výplaty a byla motivována nespokojeností s výší mezd. K horníkům se připojili i hutníci z Vítkovických železáren a společně zaútočili na správní budovu šachty. Přivolání četníci odpověděli střelbou do stávkujících, dva z nich zabili a dva zranili. Situace se uklidnila až 20. března po zásahu vojska. Jednalo se o první případ krveprolití tohoto typu na Ostravsku.

28. března 1957 byla v rámci oslav Dne učitelů a k 365. výročí narození Jana Amose Komenského **odhalena Komenského socha na stejnojmenné základní škole v Třinci-Lyžbicích**.

Kalendárium událostí a výročí významných osobností (nejen) z Těšínska

DUBEN 2012

4. dubna 1842 zemřel **P. Pavel Prutek**. Vystudoval bohosloví v Olomouci a roku 1795 přijal kněžské svěcení. V letech 1803–1836 působil jako farář v Bruzovicích. Založil zde chudinský fond a inicioval výstavbu chudobince. V roce 1836 byl investován na faru do Frýdku, kde se stal také generálním vikářem. Narodil se 31. května 1772 na předměstí Brandýs u Těšína.

23. dubna 1922 byl zahájen provoz **veřejné obecní knihovny v Rychvaldě**. Vznikla sloučením knihoven spolků *Čtenářská beseda*, *Vlastimil*, *Sokol* a dalších. Byla umístěna v budově bývalé hasičské zbrojnice a měla na 500 svazků. Prvním knihovníkem se stal učitel Josef Nenička.

30. dubna 1847 zemřel těšínský kníže **Karel Ludvík Habsbursko-Lotrinský**. Byl synem císaře Leopolda II. Za napoleonských válek se vyznamenal jako výborný vojevůdce. Jeho největším úspěchem bylo vítězství nad Napoleonem v bitvě u Aspernu a u Esslingu v roce 1809. Poté se pro neshody s císařským dvorem uchýlil na své těšínské panství. Významně se zde zasloužil o rozvoj hutnictví. Založil železárně v Lískovci u Frýdku, nazvané po něm Karlova huť, nechal vystavět vysokou pec v Třinci. Narodil se 5. září 1771 ve Florencii.

13. dubna 1927 zemřel knihkupec a vydavatel **František Orel**. Vyučil se tiskařem v Těšíně, Budapešti a Vídni. Po studiích se vrátil do Frýdku a roku 1877 tam založil vlastní tiskárnu a knihkupectví. Zaměřil se zejména na vydávání náboženských tisků, které měly díky mariánským poutím do Frýdku velký odbyt. Úspěšná firma si přechodně zřídila filiálku i v Haliči, v polském poutním místě Kalwaria Zebrzydowska. Narodil se 28. prosince 1849 ve Frýdku.

1. dubna 1907 byla obec **Michálkovice** povýšena na **městys**. Městys byla samosprávná jednotka stojící velikostí a významem mezi vesnicí a městem. Michálkovice vznikly pravděpodobně ve druhé polovině 14. století. Nejprve byly v držbě těšínských knížat, později se staly součástí polskoostravského panství. V roce 1849 byly přičleněny k Polské Ostravě, ale roku 1866 se osamostatnily jako samosprávná obec. Opětovně byly k Ostravě připojeny v roce 1941.